

Музеј града Новог Сада

Тврђава 4

Петроварадин

РЕЦЕНЗИЈА ТЕКСТА ПУБЛИКАЦИЈЕ

Бошко Петровић, дела из фонда Музеја града Новог Сада

ауторка: Јелена Бањац

Као рецензент текста *Бошко Петровић, дела из фонда Музеја града Новог Сада* колегинице Јелене Бањац, који ми је достављен у електронској форми, заједно са илустративним материјалом, желим да изнесем мишљење:

У питању је текст публикације историчарке уметности и музејске саветнице Јелене Бањац који треба да прати изложбу *Бошко Петровић: дела из фонда Музеја града Новог Сада*. На тај начин и ова институција, после Музеја савремене уметности Војводине и Музеја Војводине, обележава стогодишњицу рођења овог истакнутог уметника, чије је стваралаштво значајно како за војвођанску уметност, тако и за град Нови Сад у коме је Петровић провео свој радни век и где је реализовао највећи број радова.

Достављени текст садржи 92 странице. Остало су каталог дела, списак групних и самосталних изложби, као и превод резимеа на енглески. Одвојено сам добила и визуелни материјал који се састоји од репродукција уметничких дела и фотографија из уметникове архиве.

Текст публикације на којој је радила колегиница Јелена Бањац конципиран је тако да после уводне речи ауторке следи кратак осврт под насловом *Критичари и пријатељи о личности сликара Бошка Петровића*, а онда скоро половина текста доноси избор новинских чланака и интервјуа из архиве Бошка Петровића. Та јединствена хемеротека састоји се из седам великих свесака, налик на школске дневнике, у којима је уметник објединио ауторске текстове и интервјуе, са текстовима из дневне штампе и часописа о његовом делу, потом позивнице и плакате изложби, затим фотографије његових слика и таписерија, као и поставки изложби, ентеријера атељеа и породичних фотографија. Тих седам драгоцених албума доступне су стручној јавности захваљујући уметниковој ћерки Вишњи Петровић, која их је поклонила Поклон збирци Рајка Мамузића.

Јелена Бањац вешто користи ову грађу и из ње закључује о многим ставовима, делима и дилемама Бошка Петровића. Према оправданом ауторкином мишљењу, драгоценост је када публика има прилику да прочита ставове и мисли уметника у њиховој изворној форми. На тај начин може да тачније сагледа његов живот и дело. Овим издањем ће

делови грађе који су прворазредни материјал за истраживаче стваралаштва Бошка Петровића сада бити доступни не само стручној, већ и широј јавности.

Поменути текстови дају увид и у неке нерасветљене детаље из уметникове професионалне биографије као што су: судски спор са загребачким предузећем "Интерпублик", образложење оставке на место члана Урбанистичке комисије Новог Сада, те чињенице да је Бошко Петровић само зато што је имао више циљеве и размишљао за опште добро уступио свој атеље дугогодишњој сарадници, ткаљи Етелки Тоболки, која после није хтела да му врати и због тога више од годину дана није имао радни простор. Списак неправди о којима саснајемо из овог текста је много дужи те их нећу набрајати, али желим да истакнем да је ово издање ако се посматра у ширем контексту и специфична хроника града и његове уметничке сцене.

Пре тачно шездесет година, Бошко Петровић је учествовао у оснивању *Галерије савремених новосадских уметника* у Музеју града Новог Сада, која је у то време била прва колекција у граду у којој се на музеолошким принципима проучавало савремено новосадско стваралаштво. Заслужан је за оснивање „Атељеа 61” у Новом Саду, једине радионице за израду таписерија у тадашњој држави, и афирмацију савремене југословенске таписерије. Својим друштвеним ангажовањем и својим стваралаштвом, Бошко Петровић је обележио једну епоху у историји и уметности нашег града и државе. Био је професор у Школи за примењену уметност, Вишој педагошкој школи и Академији уметности у Новом Саду и допринео образовању више генерација уметника. Бошко Петровић се, осим класичног сликарства, бавио мозаиком, цртежом, темпером, колажом, графиком и таписеријом. У његовом стваралаштву је тешко пронаћи и пратити само једну развојну линију. Паралелно је радио у различитим техникама и реализовао бројне циклусе са различитим мотивима, што не дозвољава постављање оштрих и јасних граница између његових стваралачких периода.

Друга велика целина текста публикације посвећена је фонду Музеја града Новог Сада где се чува тридесет и девет дела Бошка Петровића. Ова збирка због своје разноврсности и обима у знатној мери пружа релевантну слику о Петровићевом опусу. Заступљене су разноврсне теме и мотиви, у различитим техникама у којима се овај свестрани уметник изражавао. Збирку Петровићевих радова у Музеју чини шеснаест уља на платну, папиру и картону, девет темпера, пет колажа и девет таписерија. Ова разновродна дела обухватају временски период од 1954. године до 1980. године.

У тексту публикације анализирана су сва дела из колекције Музеја и дати каталошки подаци, а у каталогу изложбе ће бити репродуковане и њихове фотографије. Потом следи преглед самосталних, а потом и групних изложби. На крају је и енглески превод сажетка.

Слојевита, експресивна и инспиративна личност уметника Бошка Петровића условила је разумењу структуру текста. То се и да очекивати од уметника који је сатима могао да прича о проблемима свог позива и образлаже своје ставове. Веровао је да су уметник и његово дело важни чиниоци у борби за бољи свет и да уметност може научити људе

правим вредностима. Залагао се за синтезу архитектуре, ликовне и примењене уметности која би довела до веће хуманизације архитектонских простора.

Текст Јелене Бањац пружа нове видике и углове за анализу дела на јасан, термилошки прецизан и фактографски богат начин. Може да буде инспиративан како стручној, тако и широј музејској публици.

Сматрам да ће будућа публикација *Бошко Петровић, дела из фонда Музеја града Новог Сада*, као истоимена планирана изложба, у јавности бити прихваћена са одобравањем, те отуда са задовољством препоручујем овај текст за штампу.

Нови Сад,

23. јануар 2023.

Драгана Гарић Јовичић

историчарка уметности

виша кустоскиња

Музеј Војводине